Päiväkoti Heinähattu

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma ja esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2026-2027

Lapsimäärät

Ryhmä	Yhteensä	Esioppilaat	Tytöt(EO 6v)
Heinähattu	15 (laskennallisesti 19)	-	-

Lapsiryhmien minimi- ja maksimikoot

Minimikoko	
Maksimikoko	21

Kuljetuksessa olevien oppilaiden lukumäärät

	Talvikuljetuksessa	Yhteensä
Linja-autokuljetuksessa	0	0
Taksikuljetuksessa	0	0
Yhteensä	0	0

1. Toimintakausi

Varhaiskasvatuksen toimintakausi

1.8.2026-31.7.2027

Päivystysajat (joulun välipäivät, hiihtoloma ja kesäpäivystys) järjestetään yhteistyössä koko Ulvilan varhaiskasvatuksen kanssa. Päiväkoti Heinähatun aukioloaika on lasten hoidon tarpeen mukaan klo 6.30–17.00.

2. Henkilökunta

Jokinen Noora	varhaiskasvatuksen opettaja
Lehtonen Janika	varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Numminen Päivi	varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Koivisto Susanna	kiertävä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Jokinen Aurora	kiertävä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Laiho-Aaltonen Karoliina	päiväkotiapulainen (20h/vko)
Toivanen Merja	päiväkodin johtaja

3. Työhyvinvointisuunnitelman toteuttaminen

Heinähatun työhyvinvointisuunnitelmaan on nostettu tärkeimmiksi työhyvinvointia parantaviksi tekijöiksi seuraavat asiat:

Työn sujuminen työyhteisössä

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Huomioitavaa	Vastuutaho
Työtehtävien järjestely työpäivän aikana, jotta olisi aikaa tehdä kirjalliset työt sekä valmistelut tulevaa toimintaa varten valmiiksi	Osa-aikaisen päiväkotiapulaisen ja mahdollisten opiskelijoiden hyödyntäminen mm. päiväuniaikaan. Esim.lapsia on päivän aikana paljon pois, niin yksi aikuinen voidaan irrottaa lapsiryhmästä muihin puuhiin. Järjestetään keskeytyksetön työskentely. Lapsia ei esimerkiksi päästetä toimistoon, mikäli aikuinen on siellä työskentelemässä keskittymistä vaativaa työtä.	Omat tuntemukset voimavaroista		Työntekijät itse
Uuden tiimin ryhmäytyminen ja yhtenäiset toimintatavat	Huolellinen perehdytys uudelle työntekijälle. Pidetään sovituista järjestelyistä kiinni. Mikäli huomataan, että jokin asia ei toimi toivotulla tavalla, keskustellaan ja pohditaan tarvittavia muutoksia.	Omat tuntemukset		Työntekijät itse

Työtehtävät ja omat voimavarat

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Huomioitavaa	Vastuutaho
Työtehtävien jako tasapuolisesti kasvattajien kesken (huomioiden opettajalle kuuluvat työt)	Sovitaan vuorokohtaisesti, mitkä päiväkohtaiset tehtävät kuuluvat kenellekin. Jaetaan myös isompia vastuualueita työntekijäkohtaisesti.	Omat tuntemukset voimavaroista.		Työntekijät itse

Työhön liittyvät tuntemukset

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Huomioitavaa	Vastuutaho
Tunnen itseni vahvaksi ja tarmok-kaaksi	Iloitaan onnistumisista. Annetaan positiivista palautetta työkaverille.	Työntekijöiden tuntemus omasta jaksamisesta työpäivän aikana, mieliala töihin ja kotiin lähtiessä.		Työntekijät itse

Lähiesihenkilötyö

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Huomioitavaa	Vastuutaho
Avoin keskusteleva ilmapiiri. Selkeä palaveri-käytäntö	Keskustellaan avoimesti ja rakentavasti mielessä olevista asioista, niin hyvistä kuin huonoista tuntemuksista. Otetaan vastaan palautetta sekä kehitysideoita molemmin puolin. Henkilöstö-palaverit (+Teams) suunniteltu/ kalenteroitu etu-käteen.	Työntekijöiden sekä lähiesihenkilön omat tuntemukset. Palaverien toteututuminen		Työntekijät sekä lähiesihenkilö.

Asiakkaat ja yhteistyö (palautteen hyödyntäminen)

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointimittarit	Huomioitavaa	Vastuutaho
Kerätään huoltajilta palautetta ja toiveita toiminnan suhteen toimintakauden aikana.	Kerätään palautetta suullisesti syksyn vanhempainillassa sekä vasukeskusteluissa. Tarjotaan mahdollisuus myös nimettömään palautteenantoon eteiseen laitettavan palautelaatikon myötä. Luetaan ja jaetaan palautteita tiimille tiimipalavereissa. Peilataan palautetta nykyiseen toimintaan ja muokataan	Tuntemukset huoltajien kanssa käydyistä keskusteluista. Mahdolliset uudet palautteet.		Työntekijät itse

	toimintatapoja tarvittaessa mahdollisuuksien mukaan. Koko tiimi toimii yhteisesti sovitulla tavalla.			

4. Koulutussuunnitelma

VARHAISKASVATUKSEN KOULUTUSSUUNNITELMA 2026

KOULUTUKSEN NIMI	JÄRJESTÄJÄ	AJANKOHTA	PÄIVIEN MÄÄRÄ/ TUNNIT	OSALLISTUJAT	TO TEUTU NUT
Perehdytys varhaiskasvatussuunnitelman kirjaamisesta	Vakan erityisopettaja	8.9.2026	1h	opettajat	kyllä
LP Boosteri	LP kouluttajat	11.9.2026	1,5h	1 kasvattaja	
Lääkehoitokoulutus				1 kasvattaja /yksikkö	
Leikkipedagogiikkakoulutusta				koko vaka	
Turvallisuuskoulutusta					
Mahdollisesti muita Osaava Satakunta, LVV, OPH ym. tarjoamia ajankohtaisia koulutuksia.					

5. Arvoperusta

Noudatamme Ulvilan varhaiskasvatuksessa valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sekä Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman arvoja.

Heinähatussa tavoitteena on luoda lapsille turvallinen ja kiireetön ilmapiiri. Jokainen lapsi kohdataan aidosti ja tasapuolisesti yksilönä, joka saa olla täysin oma itsensä. Kuuntelemme lasta ja otamme hänen mielipiteensä huomioon. Tarjoamme lapsille heidän ikä-/kehitystasonsa huomioiden ohjattua toimintaa. Pidämme tärkeänä sekä vanhempien, että lasten osallisuutta toiminnan suunnittelussa. Lasten ja perheiden tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus kaikessa toiminnassa on ensiarvoisen tärkeää. Mahdollisiin kiusaamistilanteisiin puutumme heti.

Heinähatun kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma liite 1.

6. Varhaiskasvatus osana lapsen kasvun ja oppimisen polkua

Uusilla perheillä on mahdollisuus tulla tutustumaan Heinähatun tiloihin, toimintaan sekä muihin lapsiin ja henkilökuntaan niin monta kertaa kuin kokevat tarpeelliseksi. Tutustumiskäynneillä keskustelemme huoltajien kanssa heidän lapsestaan, mielenkiinnon kohteista ja toiveistaan varhaiskasvatuksen suhteen. Tavoitteenamme on näin luoda alusta asti avoin ja luotettava suhde perheen ja päiväkodin välille. Huoltajat toimittavat lapsesta ”Sopimus varhaiskasvatuksesta -lomakkeen”, johon on kirjattu vastuuseen liittyviä asioita lapseen liittyen. Uudet perheet täyttävät myös ”Liite Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma”-

lomakkeen, johon he ovat kuvanneet monipuolisesti lapsen arkea ja perheen omia ajatuksia varhaiskasvatuksesta.
Pidämme tärkeänä jokapäiväistä yhteistyötä huoltajien kanssa, joka toteutuu tulo- ja hakutilanteissa.

Jotta varhaiskasvatus olisi tavoitteellista, laaditaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan jokaiselle lapselle lokakuun loppuun mennessä, tai kolmen kuukauden kuluttua uuden lapsen aloitettua hoidon Heinähatussa. Vasua laadittaessa sovitaan kasvattajan ja huoltajien kanssa siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään varhaiskasvatuksessa. Vasu on elävä asiakirja ja sitä täydennetään tarpeen mukaan toimintakauden aikana. Keväällä jokaisen huoltajan kanssa käydään vasukeskustelu, jossa arvioidaan syksyllä asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Vasukeskustelut voidaan käydä myös Lapset puheeksi -menetelmää käyttäen. Kaikille 3-vuotta täyttäneille tarjotaan vasun toteuttamistavaksi Lapset puheeksi -menetelmää. Vasut kirjataan Wilmaan, jossa ne ovat huoltajien luettavissa.

Päiväkoti tekee yhteistyötä neuvolan kanssa. 4-vuotta täyttäville lapsille täytetään heidän taidoistaan 4-vuotislomake, minkä huoltajat vievät mukanaan neuvolaan. Ennen neuvolakäyntiä 4-vuotislomake käydään vanhempien kanssa läpi. Varhaiskasvatuksen opettaja tekee 5-vuotiaille KEHUn. KEHU-palautekeskustelu käydään huoltajien kanssa päiväkodilla ennen neuvolakäyntiä. Huoltajat vievät KEHU-lomakkeet mukanaan neuvolaan lapsen 5-vuotisneuvolakäynnille.

Varhaiskasvatussuunnitelma ja KEHU toimivat tiedonsiirron välineenä lapsen siirtyessä toiseen varhaiskasvatusyksikköön tai eskariin Ulvilassa. Tiedonsiirtopalaverin pitää varhaiskasvatuksen opettaja. Mikäli perhe muuttaa toiselle paikkakunnalle, varhaiskasvatussuunnitelman kopio ja mahdollinen KEHU siirtyvät lapsen mukana huoltajien kanssa sovitulla tavalla. Varhaiskasvatussuunnitelmat siirtyvät automaattisesti Wilman kautta Ulvilan kaupungin yksiköiden välillä.

7. Laaja-alainen osaaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Varhaiskasvatus
Ajattelu ja oppiminen
Lapsi oppii vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristön kanssa. Heinähatun sijainti maaseudulla antaa lapsille mahdollisuuksia monipuolisiin oppimisympäristöihin (metsä, lähikoulu, Keskisen mylly, luontopolku, lähipellot). Lapset ovat uteliaita tutkimaan ympäristöä ja tekemään havaintoja. Niiden pohjalta keskustellaan ja pohditaan asioita yhdessä. Annamme päivittäin aikaa ihmettelylle ja oivaltamiselle. Rohkaisemme lapsia kysymään ja kyseenalaistamaan asioita. Uusien taitojen opettelussa kannustamme lapsia sinnikkyyteen ja olemaan lannistumatta epäonnistumisista. Iloitsemme yhdessä uuden oppimisesta. Uusien opittujen taitojen myötä kannustamme lapsia omatoimisuuteen.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Huomioimme toiminnassamme suomalaiset juhlapyhät mm. leikkien, askartelujen, laulujen ja lorujen muodossa. Vietämme Heinähatussa juhlia suomalaisen kalenterin ja kulttuuriperinteiden mukaisesti (kuten joulu, pääsiäinen ja vappu) arvostaen perheiden katsomuksellisia vakaumuksia. Olemme avoimia myös muiden kulttuurien juhlille ja perinteille; lasten toiveesta vietämme syksyllä mm. halloweenia.

Eteisessämme on Ulvilan kirjaston virkailijan ylläpitämä eteiskirjasto, joka tarjoaa perheille mahdollisuuden lainata kirjoja kotona luettaviksi. Eteiskirjaston sisältö vaihtuu n. 2 kuukauden välein. Näin lapsille tulee monipuolisesti tutuiksi erilaiset kirjat ja eri aihealueet.

Kannustamme lapsia harjoittelemaan vuorovaikutustaitoja keskenään sekä aikuisen avustuksella. Aikuinen omalla esimerkillään mallintaa ja rohkaisee lapsia avoimeen keskusteluun kaikissa päivän hetkissä. Pidämme lasten kuuntelemista ja kuulluksi tulemisen kokemuksia tärkeinä. Lapsella on oikeus ilmaista kaikenlaisia tunteita, joita sanoitammekin päivittäin eri tilanteissa. Lapset ovat yhdenvertaisia ja heitä opetetaan kohtaamaan toisensa avoimesti, ennakkoluulottomasti ja ystävällisesti. Harjoittelemme kohteliaisuussanojen käyttöä, anteeksi pyytämistä ja anteeksi antamista. Tervehdimme toisiamme kohteliaasti hoitoon saapuessa sekä hoidosta lähtiessä. Vaalimme positiivista ilmapiiriä.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Tuemme lasten omatoimisuutta päivän eri toiminnoissa. Ruokailutilanteissa harjoittelemme haarukan ja lusikan käyttöä, isompien lasten kanssa harjoitellaan myös veitsen käyttöä, leivän voitelua sekä ruokajuoman kaatamista. Harjoittelemme astioiden palautusta ruokakärryyn, sekä lautasen tyhjentämistä bioastiaan. Opettelemme maistelemaan erilaisia makuja ja arvioimaan omaa nälän tunnetta; lapset saavat itse kertoa aikuiselle, kuinka paljon he haluavat ruokaa. Omatoimisuutta tuetaan myös pukemis- ja riisumistilanteissa, tarvittaessa lapsen tukena on pukemiskuvat. Harjoittelemme omista tavaroista sekä päiväkodin tavaroista huolehtimista; leikkien loputtua kerätään lelut ja palautetaan paikoilleen, vaatteet riisutaan omaan lokeroon ja niiden kääntämistä harjoitellaan. Arjen tilanteissa harjoitellaan wc:ssä toimimista sekä omasta hygieniasta huolehtimista. Korostamme erityisesti huolellisen käsienpesun merkitystä, sekä oikeaa yskimis- ja aivastustekniikkaa.

Ohjaamme kohteliaisiin ja hyviin käytös- ja ruokailutapoihin. Yhdessä harjoittelemme turvallista kävelyä liikenteessä ja lähiympäristössä. Kannustamme lasta pyytämään rohkeasti apua aikuiselta.Noudatamme retkillä turvallisuussuunnitelmaa sekä arjessa yhdessä laadittuja sisä- ja pihasääntöjä. Harjoittelemme säännöllisesti poistumaan sisätiloista ulos tulipalon tai muun hädän uhatessa.

Huomioimme toiminnan suunnittelussa myös tunne- ja turvataidot. Käytössämme on tunnekortit, -kuvat ja -kirjat, hyödynnämme opetusmateriaalia mm. tunnemittaria ja pelailemme tunnepelejä. Odotustilanteissa käytämme aktiivisesti tunnetaitoihin liittyviä pohdintakortteja. Mietimme yhdessä Heinähatun hyvän olon sääntöjä. Ryhmän aikuisilla on

käytössä ”käytöksen liikennevalot”:vihreä-hyvä, keltainen-pysähdy ja mieti, punainen-seis, jotka ohjaavat lapsia oikeanlaiseen käytökseen ryhmässä. Lähtökohtana on vihreän liikennevalon suosiminen arjessa.

Monilukutaito

Luemme Heinähatussa päivittäin kirjoja ja erilaisia tekstejä. Tarkastelemme aktiivisesti myös numeroita ja kirjaimia, laskemme ja loruttelemme. Kuvat ovat päivittäisessä käytössämme toiminnanohjauksen tukena. Käytämme tukiviittomia erityisesti yhteisten aamu- ja ruokapiirien yhteydessä. Käytössämme on myös Viito -sovellus.

Digitaalinen osaaminen

Tutustumme yhdessä iPadiin ja sen mahdollisuuksiin. Lapset saavat ottaa iPadilla kuvia ja lyhyitä videoita, käytämme yhdessä aktiivisesti Googlen hakukonetta, Pinterestiä, Youtubea ja tutustumme erilaisiin lasten oppimista tukeviin pelisovelluksiin. Katsomme iPadilta opetusvideoita sekä kuuntelemme lauluja.Hyödynnämme Ulvilan kaupungin yhteisiä koodauksen tutkimussalkuista löytyviä ohjelmointirobotteja, kuten Bee-Bottia sekä ohjelmoitavaa junarataa.

Osallistuminen ja vaikuttaminen

Lapsilla on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa ryhmän toimintaan sekä tulla kuulluksi päivittäisten keskustelujen yhteydessä, sekä säännöllisten lasten kokousten merkeissä. Lapset saavat osallistua itse leikin- ja leikkikaverin valintaan. Heidän arvioitaan toiminnasta kysellään aktiivisesti mm. peukun avulla (peukku ylös/peukku alas). Ryhmän 5-vuotiaiden kanssa tehdään ”viskaritehtäviä” ja tehtävien mielekkyyttä sekä omaa suoriutumista lapset pääsevät arvioimaan erillisen arviointitaulun avulla.

Henkilökunta kuuntelee ja havainnoi lasten mielenkiinnon kohteita päivittäin, minkä perusteella toimintaa lähdetään suunnittelemaan. Huoltajia osallistetaan toiminnan suunnitteluun ja arviointiin syksyllä pidetyssä vanhempainillassa yhteisen keskustelun myötä. Lisäksi eteisessä on “postilaatikko”, johon huoltajat voivat nimettömänä esittää toiveita tulevan toiminnan suhteen sekä antaa palautetta päiväkodin toiminnasta. Myös vasukeskusteluissa ja Edlevossa on mahdollisuus keskustella huoltajien kanssa toimintaan liittyvistä asioista.

8. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta ja esiopetuksen oppimiskokonaisuudet

Varhaiskasvatus

Ilmaisun monet muodot

Tuemme lasten musiikillisen, kuvallisen, sanallisen sekä kehollisen ilmaisun kehittymistä ympäri vuoden. Kuuntelemme päivittäin musiikkia tai laulamme yhdessä. Aamumme alkavat aina laululla, jonka johdolla käymme läpi, kuka aikuisista ja lapsista on sinä päivänä paikalla. Ohjatuissa musiikkihetkissä tutustumme erilaisiin lastenlauluihin, soittimiin, rytmiin ja kehosoittamiseen. Musiikkihetkillä lapset pääsevät myös liikkumaan erilaisten laululeikkien tahdissa.

Lapsilla on mahdollisuus toteuttaa taidetta ja ilmaista itseään monella tavalla eri oppimisympäristöissä. Piirtäminen, värittäminen, maalailu, askartelu, liimaaminen, rakentelu ja muovailu näkyvät aktiivisesti toiminnassamme. Rohkaisemme lapsia kehollliseen ilmaisuun erityisesti tanssin ja roolileikkien avulla.

Kielten rikas maailma

Koska asioista keskusteleminen rikastuttaa lapsen sanavarastoa, kannustamme heitä vuorovaikutukseen muiden kanssa. Puhumme kaikille ihmisille ympärillämme kohteliaasti ja kunnioittavasti. Harjoittelemme keskustelu- ja neuvottelutaitoja päivittäin, ja ohjaamme lapsia ratkaisemaan tilanteita puheen keinoin. Lapsen on tärkeää myös oppia kuuntelemaan toisia. Sanoitamme aktiivisesti toimintaamme päivän aikana. Roihusten arjessa –materiaali, tukiviittomat, kuvitettu päiväjärjestys, pukemiskuvat ja leikkikuvat ovat apuna lapsen kielellisessä kehityksessä. Aikuisen puhe, satujen lukeminen lapsille sekä riimittelyt, loruttelut ja suujumppa tukevat lapsen kielen rikasta maailmaa. Kirjoja on lasten saatavilla päivittäin ja niihin tutustutaan sekä itsekseen että kasvattajien kanssa.

Lapsille tarjotaan mahdollisuus tutustua myös vieraisiin kieliin esimerkiksi kalenteriseinän yhteydessä. Tutustumme englannin kielen sanoihin mm. numeroiden ja värien muodossa, sekä opettelemme tervehtimään ja kiittämään myös englanniksi.

Varsinkin leikissä lapsilla on erinomaiset mahdollisuuden harjoitella vuorovaikutustaitoja, neuvottelua, kompromissien tekemistä ja oman näkemyksen esille tuomista aikuisen tuella. Siksi Heinähatussa on leikille päivittäin tilaa.

Minä ja meidän yhteisömme

Keskustelemme yhdessä lasten kanssa, miten toimitaan erilaisissa tilanteissa. Mikä on oikein ja väärin, ja miten ratkoa ristiriitatilanteita. Opetetaan lapsia ymmärtämään, että kaikki ovat erilaisia, mutta silti samanarvoisia, eikä ketään saa syrjiä eikä kiusata. Tunne- ja turvataidot ovat apuna toiminnassa.Kuuntelemme lapsia ja heitä askarruttavia kysymyksiä, otamme selvää, ellemme osaa vastata.

Perinneleikit ja -laulut sekä kalenterivuoden juhlapyhät tulevat lapsille toiminnassamme tutuiksi. Katsomuskasvatuksessa tutustumme evankelisluterilaisen kirkon perinteisiin. Lähtökohtana katsomuskasvatukselle on aina lapsen huoltajien kanssa sovitut käytänteet.

Tiedotamme huoltajia uskonnollisuutta sisältävästä toiminnasta aina etukäteen ja tarjoamme vaihtoehtoista toimintaa niille lapsille, joiden ei toivota osallistuvan uskonnollisuutta sisältävään toimintaan.

Keskitymme mediakasvatukseen ikätasot huomioiden mm. valokuvauksella ja videoinnilla. Vietämme Heinähatussa syksyllä isänpäivä- ja keväällä äitienpäiväaamua.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Heinähatussa on luonto ja monipuoliset oppimisympäristöt lähellä. Liikumme lasten kanssa luonnossa pohtien ja tutkien ympäristöä monella eri tavalla. Laskemme esim. käpyjä ja kiviä, teemme luokitteluja ja vertailuja. Matematiikan harjoittelu luonnossa on lapsille mieluisaa puuhaa. Laskemme, luokittelemme ja vertailemme myös leikin sekä yhteisten aamu- ja päiväpiirien yhteydessä. Tutkimme muotoja, rakentelemme palikoilla ja pelailemme erilaisia pelejä.

Opetamme lapsia kunnioittamaan ympärillä olevaa luontoa. Keskustelemme siitä, miten roskat tulee aina viedä roskikseen eikä elävää luontokappaletta saa vahingoittaa tai satuttaa. Kannustamme lapsia ihailemaan ympäröivää luontoa ja sen eläimiä kaikkina vuodenaikoina.

Opetamme lapsille kestävän kehityksen periaatteita: asioita ei tahallaan rikota/vahingoiteta, rikki menneet voi korjata tai ne voi kierrättää, opettelemme käsienpesun yhteydessä kohtuullista veden sekä käsipaperin käyttöä, lajittelemme jätteet ja pyrimme uusiokäyttämään materiaaleja niin paljon kuin mahdollista.

Teemme mahdollisuuksien mukaan retkiä myös pidemmälle Ulvilan ja Porin alueella. Osallistumme mahdollisuuksien mukaan lapsille järjestettyihin tapahtumiin.Tutustumme lasten kanssa digitaaliseen oppimisympäristöön digilaitteiden, sovelluksien ja niiden toiminnan avulla. Kiinnitämme erityistä huomiota laitteiden turvalliseen käyttöön.

Kasvan, liikun ja kehityn

Jokainen päivämme sisältää liikuntaa monissa eri muodoissa. Käytämme siirtymissä erilaisia tapoja liikkua sekä liikumme ohjatusti ulko-/sisätiloissa vähintään kerran viikossa. Annamme lapsille mahdollisuuden liikkua leikin yhteydessä vapaasti, sekä kannustamme liikkumaan ja kokeilemaan erilaisia juttuja.

Osallistumme erilaisiin kampanjoihin / liikuntahankkeisiin (esim. Jekku Jänö, Arkiseikkailu), jotka tukevat, kannustavat ja monipuolistavat lasten liikkumista Heinähatussa sekä vapaa-ajalla huoltajien kanssa. Keväällä järjestämme päiväkodin omat olympialaiset. Ilon kautta liikkuminen on tärkeää. Myös Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman kautta saatua materiaalia hyödynnetään.

Ruokailuhetkissä ohjataan lapsia omatoimiseen ruokailuun ja monipuoliseen syömiseen, unohtamatta hyviä pöytätapoja. Opetellaan ruokarauhaa ja yhdessä syömistä. Lasten pöydissä on aikuinen näyttämässä mallia. Erilaisissa arjen tilanteissa opetamme lapsia huolehtimaan hygieniastaan. Käymme arjen tilanteissa läpi myös turvallisuusasioita niin sisällä, ulkona kuin liikenteessäkin.
Leikki
Leikki on tärkeä osa-alue lapsen päivässä, ja sille annetaan Heinähatussa aikaa. Lapset saavat jättää seuraavaan päivään leikkikokonaisuuksia heidän halutessaan. Leikin avulla lapsi oppii ja kehittyy, mielikuvitus kasvaa, samoin vuorovaikutustaidot heidän leikkiessään kaverin kanssa. Myös yksinleikkiä tuetaan lapsen niin halutessa. Pienemmät lapset saavat hyvää leikkimallia isommilta lapsilta, sillä ikäjakauma ryhmässä on 1–5 vuotta. Käytössä on leikinvalintataulu sekä Time timer, joiden avulla harjoitellaan pitkäkestoista leikkiä. Leikkikaveri voi muuttua päivittäinkin, mikä tukee lapsia muihin lapsiin tutustumisessa. Aikuinen toimii tarvittaessa leikin ohjaajana.

9. Toimintakulttuuri varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Lapset ja aikuiset oppivat yhdessä toisiltaan. Kannustamme lasta omatoimisuuteen taitojensa mukaan. Omia mielipiteitään ja tunteitaan saa esittää ja näyttää avoimesti. Jokainen lapsi on yksilö ja tasa-arvoinen kohtelu on tärkeää. Noudatamme työssämme laatimaamme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja tarkastelemme sen toteutumista säännöllisesti. Lapset ovat mukana muokkaamassa leikkiympäristöjä. Leikinvalintataulu on käytössä. Se ohjaa lasten leikin valintaa ja sen pitkäkestoisuutta. Kielellistä kehitystä tuetaan suujumpalla sekä saduilla ja loruilla. Toimimme viikoittain ennalta jaetuissa pienryhmissä, jotka on muodostettu lasten ikäjakauman perusteella. Kiusaamistilanteisiin puututaan heti (kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma käytössä). Opetamme lapsille kestävää kehitystä; kierrätys, luonnonmateriaaleilla askartelua, sähkön säästämistä (turhat valot sammutetaan) sekä veden kulutusta (hana kiinni saippuoinnin ajaksi).
Lasten lisäksi myös huoltajien osallisuutta arvostetaan ja heidän toiveitaan kuullaan. Katsomuskasvatuksessa tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa tutustuen perheiden taustaan, ja kunnioitetaan heidän arvojansa ja katsomuksia. Huomioimme Heinähatussa perinneleikit ja kalenterin juhlapäivät.
Toimintakulttuuri muuttuu koko ajan, joten sitä arvioidaan ja kehitetään. Tiimi- ja muissa palavereissa jaetaan osaamista. Ammatillisiin täydennyskoulutuksiin kannustetaan. Kehityskeskusteluissa arvioidaan omia vahvuuksia ja kehittymistä työssä. Turvallisuussuunnitelma käydään läpi vähintään kerran (syksyllä) toimintakauden aikana.

10. Oppimisympäristö

Päiväkotimme ympärillä on monipuolinen oppimisympäristö, jota hyödynnämme aktiivisesti (metsä, mylly, luontopolku, leikkipuisto). Sisällä oppimisympäristöt suunnitellaan ja mietitään yhdessä lasten kanssa, ja niitä voidaan muokata uudelleen toimintakauden aikana. Lasten

mielenkiinnon kohteet oppimisympäristöä suunniteltaessa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon. Leluja ja oppimismateriaalia hankitaan lisää tarpeen vaatiessa, ja niitä voidaan myös tuottaa itse mm. lapsia osallistaen.

Virtuaalisiin oppimisympäristöihin pääsemme tutustumaan Ipadin myötä. Käytössämme on ikätasojen mukaisia oppimispelejä ja -sovelluksia, joihin lapset pääsevät tutustumaan aikuisen johdolla.

11. Yhteistyö

Juhlat, retket

- Eri vuodenajat ja niihin kuuluvat juhlat, esim. halloween, pikkujoulut, vappujuhlat
- Joulujuhla
- Kevätretki
- Kevätjuhla
- Lasten syntymäpäivät (ennen kesälomille siirtymistä juhlimme etukäteen niiden lasten synttärit, joilla syntymäpäivä on kesäloman aikana)

Teemapäivät, projektit

- Meri –teema syyskauden ajan, mikä näkyy mm. askarteluissa, lauluissa ja leikeissä
- Lelupäivä kerran kuussa
- Arkiseikkailu (vko 40)
- Jekku-Jänön seikkailuviikko (vko 45)
- Lapsen oikeuksien viikko (vko 47)
- 112-päivä (11.2.)

Yhteistyö kodin kanssa

- Wilma, Vasu- ja muut keskustelut
- Päivittäiset keskustelut lapsen tulo- ja hakutilanteissa
- Ilmoitustaululla tiedotteita sekä eteisessä lasten kuvia toiminnasta
- Vanhempainilta syksyisin
- Joulu- ja kevätjuhlat
- Eteisen postilaatikko, jonne huoltajat voivat nimettömänä antaa palautetta tai toiveita toiminnan suhteen
-Tiedotteet sekä lasten hoitoaikavaraukset sähköisesti Edlevon kautta

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

- Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- Neuvola
- Hyvinvointialue / Lapsiperheiden palvelut
-Tekninen toimi, kiinteistönhoito, Asko Mäkinen (Heinähatun vuokranantaja), ateria- ja puhtauspalvelut
- Kirjasto
- Lastensuojelu
- Kaasmarkun VPK
- Kaasmarkun koulu

Yhteissuunnittelu ja työyhteisökokoukset
Esihenkilön kanssa henkilöstöpalaverit Teamsin kautta sekä paikan päällä Heinähatussa. Viheralueiden ja esihenkilön yhteiset Teams-palaverit. Tiimipalaverit viikoittain.

SAK-aika
Heinähatussa noudatetaan Ulvilan kaupungin yleisiä ohjeistuksia liittyen varhaiskasvatuksen opettajan SAK-ajan käyttöön. SAK-aika suunnitellaan työvuorolistaan, viikossa 5 tuntia SAK-aikaa. Työpaikalla SAK-aika sijoitetaan lepohetken tai aamupäivän ulkoilun aikaan.

12. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa ja esiopetuksen opetussuunnitelmassa on kuvattuna lapsen kehityksen ja oppimisen tuki.

Käytössämme on valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisen kolmitasoisen tuen muodot (yleinen-, tehostettu- ja erityinen tuki). Lasten saamat tuen muodot määräytyvät jokaisella yksilöllisesti, sillä tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen lapsen tuki on

merkittävä osa lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä laadukasta varhaiskasvatusta. Heinähatussa lapsen tuen tarve tunnistetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, sillä riittävän aikaisella ja oikein kohdennetulla tuella voidaan edistää merkittävästi lapsen kehitystä ja oppimista. Erilaiset tukitoimet rakentuvat aina lasten yksilöllisiin tarpeisiin sekä oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista.

Lapsen tuen tarpeen havaitsemisessa, kuten myös tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa yhteistyö lapsen huoltajien, konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan sekä varhaiskasvatuksen muun henkilöstön kanssa on ensiarvoisen tärkeää. Tuen tarpeen ilmetessä varhaiskasvatuksen erityisopettaja vierailee ryhmässä havainnoimassa lapsiryhmän ja/tai yksittäisen lapsen toimintaa. Samalla hän arvioi mahdollista lisätuen tarvetta ja sen laajuutta sekä antaa kasvattajille konsultaatioapua. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu tarvittaessa lapsen vasukeskusteluun, ja ohjaa tuen tarpeen hakemukset hallinnolliselle tasolle. Heinähatussa tuen tarpeen havainnointi ja tuen antaminen kuuluvat kaikille kasvattajille heidän koulutuksensa, työnkuviensa ja vastuidensa mukaan. Myös muu sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö voi osallistua tarpeen mukaan lapsen tuen suunnitteluun ja arviointiin yhteistyössä kanssamme.

Lapsen tarvitsema tuki kirjataan lapsen henkilökohtaiseen varhaiskasvatussuunnitelmaan, jolloin lapsen kehityksen ja oppimisen tukeen liittyvät vastuut ja työnjako, tukitoimenpiteet sekä niiden toteuttamistapa ja arviointi tulevat sovituksi.

Ulvilan varhaiskasvatuksessa on käytössä Lapset puheeksi- menetelmä, jonka avulla yhteistyössä huoltajien kanssa kartoitetaan lapsen hyvinvointia heikentäviä ja edistäviä tekijöitä.

13. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Väliarviointi tehdään syyslukukauden päätteeksi ja keväällä koko kauden arviointi tehdään yhdessä kaupungin ohjeiden mukaan.
Toimintakauden aikana toimintaa seurataan, arvioidaan, kehitetään ja suunnataan uudelleen. Tiimin toimintaa arvioidaan tiimipalavereissa. Esihenkilön kanssa on kuukausittain palaveri. Kehityskeskustelujen avulla arvioidaan ja kehitetään työtä yhdessä esihenkilön kanssa.
Toimintakauden aikana järjestämme myös huoltajille pienimuotoisia kyselyjä mm. vanhempainillan yhteydessä. Myös huoltajien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta toimintaa arvioidaan ja muokataan.
Lapset pääsevät osallistumaan arviointiin päivittäin käytyjen keskustelujen yhteydessä sekä lasten kokousten merkeissä. Käytössä on myös ”peukku ylös tai peukku alas”, jonka avulla lapset voivat arvioida toimintaa, toiminnassa käytettyjä materiaaleja ym.

14. Opetus- ja kasvatustyö

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Varhaiskasvatusyksiköissä vahvistamme työn ja tekemisen iloa työhyvinvointisuunnitelmien mukaisesti. Positiivista pedagogiikkaa ja toimintakulttuuria kehitämme Huomaa hyvä -koulutuksilla, vanhempainillalla sekä siihen liittyvillä työtavoilla. Ajankohtaisilla koulutuksilla ja hankkeilla vahvistamme henkilöstön osaamista. Kannustamme ideoimaan ja kokeilemaan rohkeasti. Pyrimme arvostamaan ja hyödyntämään toistemme erilaisuutta ja vahvuuksia toiminnassamme.

Iloa, älyä ja yhteiseloa

Kaupunkistrategian painopistealueet huomioidaan Heinähatussa mm. niin, että iloitsemme yhdessä kaikista arjen isoista ja pienistä onnistumisista, tervehdimme kasvattajien, lasten ja huoltajien kesken aamuin sekä iltapäivisin, ja teemme avointa yhteistyötä huoltajien kanssa. Keskustelemme mahdollisista haasteista avoimesti, mutta huoltajaa ja lasta kunnioittavasti. Kerromme päivän aikana tapahtuneista isoista ja pienistä ilonaiheista.

Uusiokäytämme Heinähatussa materiaalia niin paljon kuin mahdollista. Kierrätys näkyy toiminnassamme päivittäin (erityisesti biojäte, sekajäte, pahvit).

Heinähatussa arvostetaan erilaisuutta. Joku voi olla parempi jossain asiassa, kuin joku toinen, joten kuuntelemme ja kokeilemme kaikkien ideoita ennakkoluulottomasti. Teemme myös avointa yhteistyötä kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan, perheneuvolan, terveydenhoitajan ym. toimijoiden kanssa.

Hankkeet

Hyödynnämme Liikkuva varhaiskasvatus sekä Huomaa hyvä -hankkeiden myötä saatua materiaalia sekä tietoa toiminnassamme. Ryhmässämme on nimetty kasvattajat liikuntavastaavaksi sekä Huomaa hyvä -tutoriksi.

Sivistyslautakunnan painopistealueet, varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus:

1. **Leikkipedagogiikan nykytilan arviointi ja kehittäminen hyödyntäen Valssi-laadunarviointijärjestelmää**

Jokainen ryhmän kasvattaja vastaa syksyllä Valssi-kyselyyn, jossa arvioidaan leikkipedagogiikan toteutumista ryhmässä. Tiimi käy yhdessä läpi kyselyn tuloksia. Tulosten perusteella tehdään suunnitelma leikkipedagogiikan kehittämiseksi. Jokainen tiimin jäsen sitoutuu toteuttamaan yhdessä sovittuja käytänteitä.

2. **Turvallisuuskäytäntöjen yhtenäistäminen ja turvallisuusosaamisen vahvistaminen**

Tavoitteenamme on luoda turvallinen päiväkotiarki jokaiselle lapselle. Noudatamme arjessa yhdessä laadittuja sisä- ja pihasääntöjä. Retkillä noudatamme liikennesääntöjä sekä turvallisuussuunnitelmaa. Retkisuunnitelma tehdään kunkin retken osalta erikseen. Yksiköllemme on luotu turvallisuussuunnitelma, joka päivitetään aina uuden toimintakauden alussa.
Kiinteistön omistaja tarkistaa ja päivittää paloturvallisuuteen liittyvät asiat toimintakauden alussa; palohälyttimet, vaahtosammuttimet sekä sammutuspeitot.
Teemme poistumisharjoitukset syksyisin ja keväisin.
Ylläpidämme ensiaputaitoja osallistumalla säännöllisesti EA-koulutuksiin.

liite 1.

HEINÄHATUN KIUSAAMISEN EHKÄISYSUUNNITELMA

(Laadittu: 13.9.2022, päivitetty 29.9.2026)

Kiusaaminen voi olla fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista:

- Haukkumista
- Uhkailua
- Lällättelyä
- Ärsyttämistä
- Vallan käyttöä
- Tönimistä
- Lyömistä
- Rumia ilmeitä ja eleitä

Kiusaamisen ennaltaehkäisy:

- Aikuisen läsnäolo ja havainnointi.
- Keskustellaan yhdessä lasten kanssa tunne- ja turvataidoista, sekä luemme yhdessä aiheeseen liittyviä kirjoja.
- Lapsen sosiaalisen kanssakäymisen tukeminen ja ohjaus.
- Yhteisten pelisääntöjen luominen ja rajojen asettaminen luovat turvallisuutta.
- Tarjoamme lapsille mielekästä puuhaa.
- Luomme lapsille leikkirauhan jakamalla lapset pienempiin ryhmiin.
- Korostamme hyviä tapoja ja tärkeää on anteeksi pyytäminen.
- Toimiva ja turvallinen ympäristö -> muokkaaminen tarpeisiin sopiviksi (ruokapaikat, nukkumapaikat, penkkijärjestys).

Miten toimimme kiusaamistilanteissa:

- Olemme läsnä, havainnoimme tilannetta ja puutumme konfliktitilanteisiin heti tilanteen edellyttämällä tavalla.
- Kuuntelemme asianomaisia tasapuolisesti.
- Keskustelemme ja pohdimme kiusaamiseen johtavia syitä, sekä etsitään yhdessä rakentavia ratkaisuja.
- Toimimme yhteisten yksikössämme luotujen pelisääntöjen mukaisesti.
- Ohjaamme lasta moraalikäsityksen luomisessa oikein/väärin -> empatiakyvyn kehittyminen lapsen ikätason mukaan.

Kiusaamisen seuranta, yhteistyö ja kirjaaminen:

- Kerromme vanhemmille riita/kiusaamistilanteesta.
- Pyrimme käsittelemään konfliktit Heinähatussa, jolloin kiusaamistilanteita ei tarvitse sovitella kotona.
- Kiusaamisen ollessa toistuvaa, mietimme yhdessä vanhempien kanssa, miten toimimme jatkossa tilanteen ratkaisemiseksi.
- Kirjaamme ylös erittäin vakavat kiusaamistilanteet ja mietimme niitä oman yksikkömme esimiehen sekä vanhempien kanssa.
- Arvioimme suunnitelman toimivuutta vuosittain.